

Rafael slika Boga v «Prikazni Ecehijelovi».

Rafael Santi.

(Spisal dr. Francišek Lampe.)

Kdor ima um in srce, čudi se božji mogočnosti in lepoti, ki se razodeva v veliki naravi. Še bolj se čudi, če spoznava človeka po duši in po telesu: kolika modrost stvarnikova se kaže v človekovi postavi in sestavi njegovih delov! Najbolj pa se čudimo onim ljudem, ki imajo velikanskega duha in narejajo velikanske stvari, kakor bi jim bil Stvarnik podelil posebno moč in jim dal posebno naročilo. Če dela takih môž tudi umevamo, ne občudujemo jih manj, ampak še bolj ja cenimo in se veselimo, da kaj takega zvršuje človek. Te vrste ljudi imenujemo veleume ali ženije. Ko gledamo dela takih môž, zrcali se nam nekako popolnost božja, in mirno vzdihnemo, rekoč: Srečen človek, ki je prejel te darove od Boga! Tudi sami sebe smo veseli, ker odlika naših bratov je tudi naša odlika, naša čast, naša sreča.

Med največje veleume štejemo moža, katerega naznanja naslov tega spisa. Na-

vadno ga imenujemo samo Rafaela. Ko sliši zvedenec to ime, spominja se nenavadnih, čudovito veličastnih njegovih del. Ta dela niso slavne zmage nad sovražniki, niso nove strelne iznajdbe, veliki stroji, strašna orodja, ampak lepe slike, slike lepih človeških postav in plemenitih, blagih človeških značajev.

Odkar sem videl lepo število izvirnih njegovih del na Laškem, zanimal sem se za tega velikana tem bolj, čim bolj sem pozneje umeval slikarsko umetnost.

Kar je dovršil Rafael, to je zares velikansko. Zdi se, kakor bi bilo treba tisočletja, da rodi moža, Rafaelu jednakega. Mnogi so imeli vzvišene misli in lepe ideje, pa jih niso mogli prav pokazati: Rafaelu sta bila pokorna čopič in barva, njegov duh je vdihoval v tvarino življenje. Mnogi drugi so bili spretni v vseh slikarskih delih, — a v njih delih pogrešamo vzorov in tehtnih mislij: Rafael si je izbiral najvišje in